



ЛА́РИН Борис Олександрович (05(17). 01. 1893, Полтава — 26. 03. 1964, Ленінград, нині С.-Петербург) — мовознавець. Доктор філологічних наук (1948), професор (1931), член-кореспондент АН УРСР (1945), академік Литов. АН (1949). Заслужений діяч науки РРФСР (1957). Державні нагороди СРСР. Закін. Університет св. Володимира у Києві (1914), де був залиш. для підготовки до професор. звання. Від 1916 спеціалізувався у Петрогр. університеті (нині С.-Петербург), після 1917 працював у ньому (з перервою): від 1931 — професор кафедри заг. і порівнял. мовознавства. 1960 організував при Університеті міжкафедрал. словник. кабінет. 1945–49 — в Інституті мовознавства АН УРСР (Київ), де керував роботою групи діалектологів, був співорганізатором роботи з підготовки «Атласу української мови», брав участь у створенні «Програми для збирання матеріалів до “Діалектологічного атласу української мови”» (К., 1949). У 1951–53 — науковий співробітник Інституту мови АН Литов. РСР (Вільнюс). Наукові дослідження: порівнял.-істор. і заг. мовознавство; слов’ян., балтій. та індій. мови; укр.

діалектологія; рос. істор. лексикологія і лексикографія. У 1920-х рр. записував укр. діалекти на Поділлі, Чернігівщині, Полтавщині. Співукладач «Толкового словаря русского языка» за ред. Д. Ушакова (т. 1–4, Москва, 1935–40). Під керівництвом Л. створ. картотеку давньорус. словника, автор «Проекта древнерусского словаря (Принципы, инструкции, источники)» (Москва; Ленінград, 1936).

Основні праці

Мовний побут міста // ЧШ. 1928. № 5–6; Русская грамматика Лудольфа 1696 г. Ленінград, 1937; Принципи укладання обласних словників української мови // Діалектол. бюл. К., 1956. Вип. 6; Про народну фразеологію // УМШ. 1959. № 5; Русско-английский словарь-дневник Ричарда Джемса (1618–1619 гг.). Ленінград, 1959; Спірні нерозв’язні питання української регіональної лексикографії // Тези доп. 11-ї Респ. діалектол. наради. К., 1962; Эстетика слова и язык писателя: Избр. статьи. Ленінград, 1974; История русского языка и общее языкознание: Избр. работы. Москва, 1977.

Рекомендована література

1. Тимошенко П. Д. Б. О. Ларін і українська мова // Вісн. Київ. університету. Сер. Філологія та журналістика. 1964. № 6;
2. Богородский Б. Л., Иссерлин Е. М. Б. А. Ларин в работе над древнерусским словарем (К 80-летию со дня рожд.) // Вест. Ленингр. университета. Сер. История, язык и лит.-ра. 1973. Вып. 4, № 20;
3. Плющ П. П. Б. О. Ларін і українське радянське мовознавство // Мовознавство. 1973. № 5;
4. Гриценко П. Ю. Внесок Б. О. Ларіна в розвиток української діалектології // Актуал. пит. мовознавства в світлі праць Б. Ларіна і Ф. Філіна. К., 1993.

М. Г. Железняк, О. С. Іщенко

Бібліографічний опис:

Ларін Борис Олександрович / М. Г. Железняк, О. С. Іщенко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53306>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).